

Verslag selectiecommissie Onderwijsinnovatieprojecten KASK & Conservatorium 2025

11 juni 2025

Aanwezig: Brecht Ranschaert, Edwin Carels, Kristof Van Baerle, Tomas Navratil & Pascal Desimpelaere (verslag)

Afwezig: Maia Vandenbossche

De selectiecommissieleden overlopen de procedure en de beoordelingscriteria (cfr. projectoproep). De afwezige collega heeft haar feedback op voorhand doorgegeven.

Voor de projectoproep april 2025 werd één project ingediend *“Glass-Houses and Soft Stones. Explorations on grafting and pruning as epistemological tools for academic transformation”*.

Uit nazicht van de projectaanvraag en de gevraagde middelen kan dit project beschouwd worden als een middelgroot tot groot project met een besteding van circa 60.000€ aan projectmiddelen, inclusief personeelskosten. Het project zou op jaarbasis georganiseerd worden en starten in september.

Algemene reflecties:

De projectaanvraag begeeft zich in een discours dat de school niet geheel onbekend is en dat enigszins ook in het profiel van de school past. Tegelijkertijd zijn er commissieleden die een dunne lijn zien tussen wat een artistiek onderzoeksproject is en wat een pedagogisch onderzoeksproject zou kunnen zijn. Andere commissieleden zien dan weer een dunne lijn tussen wat een pedagogisch project met studenten is en wat een onderzoek kan zijn op vlak van onderwijsinnovatie.

Indien het inderdaad een project is dat zich ent op innovatie op vlak van kunstdidactische en kunstpedagogische aspecten worden er door commissieleden vragen gesteld bij de competenties op dat vlak van de projectmedewerkers waarbij deze expertise niet ondubbelzinnig uit de projectaanvraag blijkt. Concreet is de eco-filosofie achter het project helder en goed verwoord maar in de toepassing/vertaling naar het (kunstpedagogisch-)methodologische blijft de commissie op zijn honger.

De commissie stelt vast dat een variant van het project werd ingediend als artistiek onderzoeksproject aan KASK & Conservatorium maar daar niet werd weerhouden. De vraag van de commissie is of een doorwerking van een artistiek onderzoeksproject naar een project op vlak van onderwijsinnovatie voldoende sterk is gebeurd.

De keuze voor de participatie van lens-based-trajecten wordt als een boeiende uitdaging en een spannende keuze gezien. Het is tegelijkertijd minder duidelijk waarom het toch niet is opengetrokken naar andere initiële trajecten.

Algeheel vindt de commissie de thematische insteek aantrekkelijk. Het geven van opportuniteiten om onderwijs om te bouwen en/of te leiden naar minder geijkte paden met een sterke focus op community en natuur is zonder meer interessant. Het tuinieren en met de handen in het groen werken, mee plaatsen in de kern in het leven en werken op onze

kunstencampus is fris. Community gardening kan een sterk iets zijn voor de school en past ook binnen ons DNA. Het is een absolute meerwaarde indien daar verder op een methodische wijze rond gewerkt, gedacht en gedialogeerd wordt. Tegelijkertijd wordt het mooi idealisme dat de commissie in dit voorstel ziet en ook apprecieert minder uitgewerkt naar mogelijke struikelblokken: wie deelt mee dit idealisme, hoe kunnen we samen kritisch hiernaar kijken, dienen de uitgangspunten algemeen gedragen te worden of zijn juist individuele keuzes voor studenten en docenten hierbij van belang...enz.

De commissie stelt vast dat er diverse intentieverklaringen zijn maar niet vanuit STAM, de groendienst stad Gent en de UGent die wel verschillende keren als potentiële partner aangehaald zijn.

Evaluatie op de beoordelingscriteria:

1. Onderwijsvisie

Het project past binnen de onderwijsvisie. De wijze hoe transdisciplinariteit en interdependentie wordt meegenomen in het projectverhaal illustreert dat. De samenwerking tussen collega's en studenten over opleidingen heen is een pluspunt. Het project draagt bij aan een dynamische campus waar studenten samen leven en werken. Er wordt hierbij opgemerkt dat het jammer is dat de opleiding landschaps- en tuinarchitectuur niet meegenomen is in het verhaal. Zowel ten aanzien van uitgangspunten als concrete uitwerking had dit mogelijks een logische meerwaarde kunnen zijn.

2. Waarde van het onderzoek en de output voor kunstonderwijs en kunstgerelateerd onderwijs

Zoals in bovenstaande vermeld, is het mogelijks een verlies dat de kunstgerelateerde opleidingen, waar er ook effectieve knowhow is omtrent bomenzorg en enten en snoeien, niet is meegenomen. Het blijft tegelijkertijd voor de commissie ietwat onduidelijk waarom de studenten van curatorial studies dan weer wel mee in het verhaal zijn. Het tonen van de output in de vorm van een tentoonstelling zou ook juist een onderdeel van het specifieke proces zijn dat de studenten film en fotografie in dit project aangaan. Ook is het onduidelijk waarom de output van studenten wordt meegenomen in een museale context die dan weer misschien enigszins haaks staat op de eco-uitgangspunten die het project aanneemt.

De commissie blijft op zijn honger wat de study guide en toolbox betreft. Het project omschrijft onvoldoende wat men in deze beoogt, hoe deze output tot stand komt en hoe de relevantie hiervan binnen de school maximaal geoptimaliseerd wordt.

Tenslotte meent de commissie dat diverse interessante onderwijskundige en onderwijsmethodologische invalshoeken niet verkend worden in het project. Het project blijft daarom iets te sterk in het ervaringsgerichte steken. Deze invalshoeken zouden nochtans het project en de output hiervan kunnen versterken. Enkele voorbeelden zonder hier verder sturend te willen zijn: wat zijn drempels en stimuli die studenten ervaren bij het hanteren van grafting en pruning in hun eigen artistiek proces, hoe kunnen docenten hier binnen een kunstonderwijscontext op inspelen, hoe verhoudt grafting en pruning zich tot andere sterk ervaringsgerichte en/of intuïtieve didactische werkvormen,...

3. Haalbaarheid van het project

Er zijn uitdagende onderzoeksvragen geformuleerd en de ambitie is zeer hoog. De commissie vraagt zich af of er niet te veel onderzoeksvragen geformuleerd zijn voor het project. Praktisch lijkt het project haalbaar maar de vraag is of dit discursief haalbaar is binnen een half-time op één academiejaar. Hier zit het gevaar dat het project zou blijven steken in een artistiek-pedagogisch project eerder dan een onderwijsinnovatieproject. De commissie zou durven adviseren om voor minder onderzoeksvragen te gaan en deze dan nog sterker op onderwijsinnovatie toe te spitsen.

4. Relevantie van de onderzoeksvraag voor andere docenten of opleidingen

Antwoorden op dit criterium vindt de commissie ook deels in wat bovenstaand werd geschreven. Er is gekozen voor lens-based wat een boeiende keuze is. Maar hoe zich dat verhoudt tot andere opleidingen en hoe doorheen of na afloop van het project bruggen kunnen worden geslagen naar andere kunstvormen of kunstopleidingen is onduidelijk. Het project verhoudt zich hier minder toe waardoor het risico bestaat om kansen te missen. Bijvoorbeeld kunnen artistieke processen en begeleidingsprocessen bij jazz-studenten mogelijks zeer vatbaar zijn voor de methodiek van grafting en pruning maar blijft het onduidelijk waar en hoe de link kan gelegd worden. Dit heeft mogelijks ook te maken met de onduidelijkheid die de commissie ervaart op vlak van de study guide en toolbox. Men zou de methodiek van grafting en pruning ook op het onderwijs zelf kunnen betrekken: waar binnen de school wordt er holistisch, ervaringsgericht, intuïtief,... gewerkt en hoe kan er daar vanuit de opgegeven methodiek geënt en gesnoeid worden. Er had ook kunnen gewerkt worden met een groep van docenten uit verschillende opleidingen (als een soort van intervisie-of bijscholingstraject) ipv met studenten. Ook dat zou interessante opportuniteiten kunnen geven. Opgelet: de commissie wil hier niet sturend oordelen maar heeft wel het aanvoelen dat in de projectaanvraag onvoldoende verschillende mogelijkheden en pistes zijn onderzocht en doorwerkt om op vlak van onderwijsinnovatie een sterke impact te hebben.

5. Garantie op integratie van relevante resultaten in de werking van opleidingen en de school

Ook hier: antwoorden op dit criterium vindt de commissie reeds deels in wat in bovenstaande werd beschreven.

Voor film wordt opgemerkt dat er voor montage ook reeds een proces loopt, onder meer via het onderzoeksproject van Hannes Verhoustraete. Het voorliggende project kan hier wel een verdere versterking/illustratie betekenen.

Alhoewel het evident is dat een onderzoeksproject op onderwijsinnovatie inderdaad ook artistieke output kan hebben (zijnde hier de tentoonstelling in het STAM) is het onduidelijk wat de relevantie is van deze onderzoeksresultaten op vlak van onderwijsinnovatie. Krijgen we de resultaten op vlak van onderwijsinnovatie voldoende zichtbaar om op een duurzame wijze daarna de vruchten te plukken? Zit de directe impact van grafting en pruning als methodiek niet in eerste instantie in de atelierbegeleiding en het artistiek proces dat de student aangaat eerder dan in de finale output?

6. Omschreven methodologie

Er is een duidelijke methodologische aanpak. Al is deze niet steeds even sterk uitgewerkt. Bijvoorbeeld de 3-deling cell-tissue-tree is zeer interessant maar deze wordt verder op niet ten volle uitgewerkt. De vooropgestelde methodologie kan inderdaad een antwoord zijn op de

onderzoeksvragen die worden gesteld maar de commissie blijft de vraag hebben of deze voldoende zijn toegespitst op onderwijsinnovatie. Het is daarbij ook onduidelijk hoe doorheen het project de kwaliteit van het proces en de relevantie van de output wordt bewaakt in functie van onderwijsinnovatie. Bijvoorbeeld hoe worden studenten gemonitord of hoe geven zij feedback over hun ervaringen (wat werkt, wat werkt niet?), wat wordt met deze feedback gedaan en hoe kunnen deze in de onderzoeksoutput een plek krijgen. Mogelijks dat een integratie in vakken niet de juiste keuze is en dat juist een “graftern” vanuit de rand van de opleidingen een betere optie had kunnen zijn.

7. Artistieke/theoretische en/of onderzoekscompetenties van de projectmedewerkers

De voorgestelde projectcoördinator en medewerkers beschikken over voldoende competenties om het onderzoek uit te voeren. De commissie heeft wel enige twijfel of er voldoende potentieel aanwezig is op vlak van kennis over en expertise in onderwijsmethodologie en onderwijsinnovatie binnen kunstonderwijs en kunstgerelateerd onderwijs om het project maximale slaagkansen te geven.

8. Aandacht voor innovatie

Ja, zij het reeds met diverse kanttekeningen die in bovenstaande werden beschreven, in casu als het gaat over onderwijsinnovatie.

9. Aandacht voor Disseminatie en inbedding

Dit criterium is eveneens reeds aan bod gekomen in de bespreking van de vorige punten. De commissie gelooft in de relevantie van het project en in de herhaalbaarheid (bv. met andere groepen van studenten en docenten) maar heeft vanuit de beschrijving in de projectaanvraag twijfels bij een duurzame inbedding en verdere doorwerking binnen het onderwijs in verschillende kunstopleidingen.

BESLUIT

Ondanks bovenstaande feedback wil de voltallige commissie haar sterke sympathie onderschrijven voor deze projectaanvraag. Dit project past bij de identiteit van KASK & Conservatorium, ent zich letterlijk op onze campus Bijloke en vertrekt vanuit zeer relevante maatschappelijke uitgangspunten. Echter, als de commissie zich focust op onderwijsinnovatie, wat de kern is van deze projectaanvragen, meent de commissie dat het project op verschillende criteria vooralsnog onvoldoende scoort. De commissie zou graag het project alsnog het voordeel van de twijfel willen geven en er op rekenen dat de bovenstaande feedback wel in de opstart en uitvoering wordt meegenomen maar meent sterk dat dit te risicovol is om een sterke start en een sterke output te garanderen.

Van daar stelt de selectiecommissie aan de onderwijsraad voor om het projectteam alsnog de mogelijkheid te geven de projectaanvraag op essentiële aspecten te herwerken en bij te sturen en de projectaanvraag in augustus/september opnieuw in te dienen. De selectiecommissie wenst dan alsnog na te gaan of dit project voor deze projectronde kan weerhouden worden. De commissie beseft wel dat dit qua timing (opstart in september) de opstart kan vertragen maar meent dat dit de beste piste is om de waardevolle insteken van het projectteam optimaal te laten renderen.